

Strasbourg, 19.10.2021
COM(2021) 645 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Delovni program Komisije za leto 2022

Skupaj za močnejšo Evropo

1. Skupaj za močnejšo Evropo

„Verjamem, da se prav takrat, ko si na preizkušnji, tvoj globlji značaj – tvoja duša – resnično izkaže.“ – Predsednica Evropske komisije Ursula von der Leyen, govor o stanju v Uniji, 15. september 2021

Naša Unija se izvija iz obdobja najhujše krize doslej. Soočeni z vrsto razdiralnih svetovnih dogodkov smo pokazali, da se lahko s skupnim delovanjem, združeni in zelo zavzeti, spopademo z najtežjimi izzivi in poskrbimo za evropske državljane.

Evropska komisija se je hitro odzvala na izzive, od soočanja s pandemijo COVID-19 do obravnavanja učinkov podnebnih sprememb in naravovarstvene krize ter zagotavljanja, da čedalje bolj digitaliziran svet služi ljudem, in soočanja z novo svetovno geopolitično realnostjo. S tem smo postavili potrebne gradnike za boljšo prihodnost. Vse to je bilo opravljeno v skladu z našim drznim programom preoblikovanja, ki zajema šest glavnih ambicij.

Letošnji delovni program nam bo omogočil, da ohranimo zagon in storimo naslednje korake v tem procesu, pri čemer bomo v skladu s predlogom o **evropskemu letu mladih 2022**¹ posebno pozornost namenili mladim.

Komisija je lani predstavila svoj pionirski sveženj Pripravljeni na 55, da bi gospodarsko trajnostno in socialno pravično uresničila cilje, dogovorjene v okviru prelomne zakonodaje o podnebnih spremembah. Nedavno poročilo Medvladnega odbora ZN za podnebne spremembe vsebuje dodatne dokaze, da ne smemo več izgubljati časa – prihodnji konferenci COP26 v Glasgowu in COP15 v Kunmingu bosta ključni v teh prizadevanjih, saj odražata neločljivo povezavo med podnebno krizo in krizo biotske raznovrstnosti. Visoke cene energije v zadnjem času potrjujejo tudi potrebo po prehodu na čisto energijo in zmanjšanju odvisnosti EU od fosilnih goriv.

Predstavili smo tudi drzno vizijo digitalno opolnomočene Evrope, v središču katere je človek, do leta 2030, skupaj z digitalnim kompasom, namenjenim uresnitvi te vizije. To vključuje predlog o pravilih za varen in zanesljiv internet ter skupno digitalno identiteto v Evropi. Sprejeli smo akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic in predlagali sklop socialnih ciljev za leto 2030, ki so jih potrdili voditelji EU na socialnem vrhu v Portu. Za nadaljnjo krepitev enakosti v Evropski uniji smo predlagali ukrepe za okrepitev boja proti rasizmu in diskriminaciji zaradi spola in spolne usmerjenosti ter hkrati okrepili prizadevanja, da bi državljanom invalidom omogočili polno udeležbo v družbi. Poleg tega smo odločno ukrepali za ohranitev in okrepitev pravne države, zaščito temeljnih vrednot naše Unije in okrepitev demokratične odpornosti, kot je določeno v akcijskem načrtu za evropsko demokracijo.

Vse to je bilo storjeno v senci pandemije, ki je zahtevala doslej najobsežnejše ukrepanje tako za zaščito zdravja državljanov kot za zmanjšanje širših socialno-ekonomskih posledic.

¹Predstavili bomo tudi akcijski načrt za mlade v okviru zunanjega delovanja EU.

Komisija je v okviru takojšnjega odzivanja sprejela več kot 2 326 ukrepov. Uspešna strategija cepljenja je Uniji pomagala zagotoviti 4,6 milijarde odmerkov cepiva proti COVID-19 in doseči cilj 70-odstotne precepljenosti odraslega prebivalstva EU do konca poletja. EU je bila tudi gonilna sila svetovnega odziva na COVID-19 in je največ prispevala v instrumentu COVAX.

Da bi zagotovili boljšo pripravljenost na morebitne prihodnje pandemije, smo pospešili prizadevanja za vzpostavitev prave evropske zdravstvene unije. Sprejeli smo ukrepe v podporo varnemu ponovnemu odprtju Evrope, vključno z evropskim digitalnim COVID potrdilom EU, o katerem smo se dogovorili v rekordnem času in ga zdaj uporabljajo milijoni ljudi.

Socialne in gospodarske posledice pandemije smo skupaj z državami članicami reševali z vrsto ambicioznih in daljnosežnih programov in instrumentov. Skupna zmogljivost dolgoročnega proračuna Unije in instrumenta NextGenerationEU bo zagotovila 2,018 bilijona EUR za spodbujanje gospodarstva in obnovo Evrope po pandemiji COVID-19, ki bo bolj zelena, pravična, digitalna in odporna. Uporaba splošne odstopne klavzule v okviru Pakta za stabilnost in rast ter začasnega okvira o državni pomoči je državam članicam omogočila, da so gospodarstvu zagotovile podporo v višini 6,6 % BDP v letu 2020 in 7,1 % BDP v letu 2021. To je prispevalo k ohranjanju stabilnosti in močnemu okrevanju gospodarstva. Zagotovili bomo, da bo treba proračun EU porabiti v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja in ob popolni zaščiti finančnih interesov EU. Poleg tega smo doslej mobilizirali 21 milijard EUR sredstev kohezijske politike za zagotavljanje nujne pomoči zdravstvenemu sektorju in zaščito delovnih mest, medtem ko je 50 milijard EUR v okviru programa REACT-EU delovalo kot most do instrumentov za okrevanje.

Naša prizadevanja za okrevanje Evrope se že obrestujejo. Mehanizem za okrevanje in odpornost kot osrednji del instrumenta NextGenerationEU v vrednosti več kot 800 milijard EUR ponuja priložnost, da utremo pot trajnostnemu in vključujočemu okrevanju. Preoblikovalni učinek instrumenta se bo še razvijal in povečeval v prihodnjih letih, ko se bodo izvajale reforme in naložbe ob polnem spoštovanju temeljnih pravic in vrednot EU.

V preteklem letu in pol smo se veliko naučili, vključno s tem, da si ni le dovolj opomoči po tako obsežni krizi, ampak moramo postati tudi močnejši in odpornejši ter usmeriti naša gospodarstva na pot trajnostne rasti. Izvesti moramo ukrepe, o katerih smo se dogovorili v zadnjem letu. Spodbujati moramo tudi dodatne javne in zasebne naložbe po vsej Uniji ter reforme v prihodnjih letih, da bi uspešno izvedli zeleni in digitalni prehod.

Komisija je izpolnila svojo zavezo, da bo na področjih, med katerimi so odziv na pandemijo, podnebni ukrepi in biotska raznovrstnost, spodbujanje močne, odprte in pravične trgovinske agende ter ohranjanje svetovnega reda, ki temelji na pravilih, okrepila vodilno vlogo Unije v svetu. Povečali smo sodelovanje EU z Zahodnim Balkanom ter okrepili partnerstva z Afriko in našimi vzhodnimi in južnimi sosedami, in sicer z ambicioznimi gospodarskimi in naložbenimi načrti.

Poleg tega smo določili novo agendo EU-ZDA za globalne spremembe, še naprej izvajali diferencirano in trdno politiko do Kitajske, utrdili naš pristop do Rusije, pripravili konstruktiven in realističen načrt s Turčijo ter predlagali strategije za še učinkovitejše večstransko sodelovanje in humanitarno ukrepanje.

V tem duhu danes predstavljamo svoj delovni program za leto 2022, ki dokazuje našo odločenost, da po pandemiji nadaljujemo močnejši kot prej, pospešimo dvojni zeleni in digitalni prehod ter zgradimo pravičnejšo, odpornejšo in bolj povezano družbo v skladu z Agendo ZN 2030 in Pariškim sporazumom. Evropski parlament in Svet pozivamo, naj hitro dosežeta dogovor o ključnih zakonodajnih predlogih. Skupaj lahko državljanom, podjetjem in deležnikom zagotovimo rezultate naših skupnih prizadevanj. Hkrati bomo predstavili predloge v skladu z našimi zavezami, kot so navedene v naslednjih odstavkih in prilogah² k temu delovnemu programu.

2. Uresničevanje šestih glavnih ambicij

2.1. Evropski zeleni dogovor

Komisija si bo še naprej prizadevala, da bi Evropa do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina. Predlagali bomo regulativni okvir za **certificiranje odvzema ogljika**, povečanje uporabe trajnostnega odvzema ogljika in oblikovanje novega poslovnega modela, ki bo upravitelje zemljišč nagrajeval za take prakse. Pregledali bomo standarde emisij CO₂ za težka vozila in vzpostavili zakonodajni okvir za usklajeno merjenje emisij v prometnem in logističnem sektorju v podporo prehodu na brezemisijško mobilnost. Pregledali bomo tudi pravila EU o fluoriranih toplogrednih plinih, da bi dodatno zmanjšali njihove emisije in zagotovili skladnost z mednarodnimi zavezami.

Zelene obveznice bodo imele v okviru **naložbenega načrta za trajnostno Evropo** čedalje pomembnejšo vlogo pri financiranju, ki je potrebno za razogljičenje naše družbe.

Nadaljevali bomo ukrepe v zvezi z akcijskim načrtom za ničelno onesnaževanje, tudi na področjih celostnega upravljanja voda, da bi obravnavali onesnaževala površinskih in podzemnih voda ter kakovost zunanjega zraka z namenom uskladitve standardov s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije. Poleg tega bomo predlagali ukrepe za omejitev dodajanja mikroplastike v izdelke in zmanjšanje njenega sproščanja v okolje. Obravnavali bomo trajnostne izzive biološko razgradljive plastike in plastike, primerne za kompostiranje, ter opredelili, kje bi lahko tovrstna plastika koristila okolju. Revidirali bomo tudi zakonodajo o razvrščanju, označevanju in pakiranju ter si prizadevali za ciljno usmerjeno revizijo uredbe REACH, da bi bolje zaščitili zdravje ljudi in naravo.

² Mesto, na katero je uvrščena določena pobuda v prilogah k temu programu, ne spreminja odgovornosti iz poslanic, ki jih je predsednica von der Leyen poslala vsakemu članu in članici kolegija.

Poleg pobud na področju politike trajnostnih izdelkov bomo okrepili pravice potrošnikov do popravila izdelkov po poštenih cenah. To bo podaljšalo življenjsko dobo blaga in s tem **dodatno prispevalo k uresničevanju ciljev krožnega gospodarstva.**

Prehod na čisto energijo je najboljša zavarovanje pred cenovnimi šoki, s kakršnimi se danes sooča Unija. Visoke cene energije so le opozorilo, da je treba pospešiti pridobivanje energije iz obnovljivih virov. Komisija si bo v podporo cilju za energijo iz obnovljivih virov, določenemu julija 2021, prizadevala za dobre prakse pri izdajanju dovoljenj za pridobivanje energije iz obnovljivih virov in objavila sporočilo o **sončni energiji**, ki se bo osredotočilo na posebne uporabe in odpravilo obstoječe ovire.

Mobilizirali bomo sredstva za zagotovitev zelenega prehoda, ki bo socialno in mednarodno pošten in pravičen: poleg Sklada za pravični prehod in predlaganega Socialnega sklada za podnebje, povezanega z razširitvijo trgovanja z ogljikom na promet in stanovanja, bomo podvojili zunanje financiranje za biotsko raznovrstnost ter znatno prispevali k podnebnemu financiranju za manj razvite države in tiste, ki so najbolj izpostavljene učinkom podnebnih sprememb.

Še naprej si bomo prizadevali za **okolju prijaznejše in bolj trajnostno kmetijstvo** ter izvajali ukrepe iz strategije „od vil do vilic“. Komisija bo leta 2022 sodelovala z državami članicami, da bi se dogovorili o ambicioznih nacionalnih strateških načrtih, s katerimi bi uresničili cilje skupne kmetijske politike in zelenega dogovora, poleg drugih pobud pa bo predlagala nova pravila o trajnostni rabi pesticidov, da bi dosegli cilj 50-odstotnega zmanjšanja njihove uporabe, določen v strategiji za biotsko raznovrstnost in strategiji „od vil do vilic“, ter revizijo tržnih standardov. Hkrati si bo Komisija prizadevala za okrepitev trajnostnih načinov kmetovanja s spodbujanjem sekvestracije ogljika v kmetijske površine, ponovno opredelitvijo trajnostnih načinov rabe kmetijskih zemljišč ter gojenja rib in morskih sadežev ter z boljšim spremljanjem kazalnikov trajnostnosti na ravni kmetij.

2.2. Evropa, pripravljena na digitalno dobo

Pandemija je dodatno pospešila digitalizacijo Evrope in sveta. Komisija bo nadaljevala delo na podlagi svojega programa **Pot v digitalno desetletje**, da bi do leta 2030 uresničila digitalno preobrazbo EU. Odločeni smo, da bomo vodilni v svetovni tekmi za zaupanja vredno, varno in humanocentrično tehnologijo. Prizadevali si bomo tudi za dogovor o naših predlogih za varen in zanesljiv internet, evropsko digitalno identiteto in zaupanja vredno umetno inteligenco ter za izvajanje teh predlogov.

Enotni trg ostaja v središču inovativnega, uspešnega in v prihodnost usmerjenega evropskega gospodarstva. Potrebna sta odločna in učinkovita politika konkurence in njeno izvrševanje, ki bosta prispevala k odpornemu okrevanju in dvojnemu prehodu. Glede na navedeno je Komisija začela pregled politike konkurence, s čimer želi zagotoviti, da različni instrumenti ustrezajo svojemu namenu. Predstavili bomo tudi **instrument enotnega trga za izredne razmere**, ki bo pomagal preprečiti prihodnje motnje.

Evropa je kljub številnim izzivom in motnjam krizo v veliki meri preživela zaradi svojih inovativnih znanj in spretnosti, močne industrijske baze ter raznolikih in konkurenčnih dobavnih verig. Vendar je bila v nekaterih strateških sektorjih ranljiva zaradi velike odvisnosti od zelo omejenega števila dobaviteljev iz tretjih držav, zlasti v zvezi s surovinami. To je zlasti očitno pri polprevodnikih. Dobava teh čipov, ki poganjajo evropske digitalne rešitve, je postala resnično zaskrbljujoča za industrijo EU, saj se proizvodnja ponekod upočasnjuje. Glede na navedeno bomo sprejeli **evropski akt o čipih** za spodbujanje najsodobnejšega evropskega ekosistema čipov, da bi okrepili našo inovativno zmogljivost in zanesljivost oskrbe ter razvili nove trge za prelomno evropsko tehnologijo.

Ker se gospodarstvo in družba vse bolj opirata na digitalne rešitve, moramo zagotoviti, da se lahko branimo v svetu, ki je vse bolj nagnjen k vdiranju v povezane izdelke in storitve. V ta namen bomo predlagali **evropski akt o kibernetiki odpornosti**, s katerim bomo določili skupne standarde kibernetike varnosti za izdelke. Prav tako bomo začeli **graditi globalni varni vesoljski komunikacijski sistem EU**, ki bo zagotavljal širokopasovno povezljivost povsod v EU, kjer je trenutno ni, državam članicam pa varno in neodvisno komunikacijo.

Ker bo energetska sektor največ prispeval k doseganju podnebne cilja EU glede zmanjšanja emisij za vsaj 55 odstotkov do leta 2030, bo Komisija predlagala **akcijski načrt za pospešeno digitalno preobrazbo sektorja**, ki je potrebna za zagotovitev prehoda na energijo iz obnovljivih virov, povezano mobilnost, pametne stavbe in bolj povezan energetska sistem, v središču katerega bodo potrošniki. Obsežne motnje v oskrbi z energijo v ZDA in EU v preteklem letu kažejo na potrebo po **odporni in kibernetiki varni energiji**.

Da bi lahko evropski državljani v celoti izkoristili digitalno tehnologijo, je ključnega pomena zagotavljanje dobrih digitalnih znanj in spretnosti ter izobraževanja. To je prišlo tem bolj do izraza pri učenju na daljavo med pandemijo COVID-19 pravilo. Poudarjeno je tudi kot ključni cilj v digitalnem kompasu. Za odpravo vrzeli v znanju in spretnostih bomo predlagali ukrepe za olajšanje in spodbujanje **digitalnih znanj in spretnosti v šolah in visokošolskem izobraževanju**.

Raziskave in inovacije bodo imele ključno vlogo pri odzivanju na izzive, s katerimi se soočamo danes. Prispevale bodo k okrevalju Evrope na podlagi gospodarske rasti, ki je lahko glavno gonilo zelenega in digitalnega prehoda. To bo bistveno za pravično gospodarsko rast, ki bo koristila vsem regijam in državljanom, tudi podeželju. Pomembno je zagotoviti, da Evropa ostane na vodilnem mestu v znanosti in na čelu novih valov inovacij.

Digitalne rešitve lahko tudi pomagajo podpirati bolj povezano in trajnostno mobilnost. Predlagali bomo pobudo o **multimodalnih digitalnih storitvah mobilnosti**, da bi odpravili tržne vrzeli pri uporabi kombinacije različnih načinov prevoza, vključno z železnico.

2.3. Gospodarstvo za ljudi

Glede na to, da se gospodarska dejavnost vrača na predpandemične ravni, moramo zdaj razmisliti o tem, kako je kriza vplivala na naše gospodarstvo. Zato Komisija ponovno začenja

javno razpravo o fiskalnih pravilih in okviru ekonomskega upravljanja. Komisija bo upoštevala vsa stališča, izražena med javno razpravo. V prvem četrtletju leta 2022 bo zagotovila smernice za fiskalno politiko za prihodnje obdobje, da bi olajšala usklajevanje fiskalnih politik ter pripravo programov držav članic za stabilnost in konvergenco. Smernice bodo odražale svetovne gospodarske razmere, specifične razmere v vsaki državi članici in razpravo o okviru ekonomskega upravljanja. Komisija bo zagotovila usmeritve za morebitne spremembe okvira ekonomskega upravljanja, da bi pravočasno za leto 2023 dosegla široko soglasje o nadaljnjih korakih. Evropski instrument za začasno podporo za ublažitev tveganj za brezposelnost v izrednih razmerah (**SURE**) se je izkazal za **izjemno uspešno orodje** in Komisija bo temeljito preučila pridobljene izkušnje.

Da bodo imeli Evropejci dostop do kakovostnih delovnih mest, poštenih delovnih pogojev in široke socialne zaščite ter da bodo lahko bolje usklajevali poklicno in zasebno življenje, bo Komisija nadaljevala izvajanje akcijskega načrta za **evropski steber socialnih pravic**.

Šok, ki ga je povzročila pandemija, je izpostavil pomen močnih socialnih varovalnih mrež. Predlagali bomo priporočilo o **minimalnem dohodku** v podporo politikam držav članic.

Komisija bo predložila tudi sporočilo za okrepitev socialnega dialoga na ravni EU in nacionalni ravni, da bi podprla ključno vlogo socialnih partnerjev pri spodbujanju pravičnega gospodarskega, socialnega in povezanega okrevanja ter prehoda na zeleno in digitalno gospodarstvo ter prehajanja na trgu dela.

Predstavili bomo tudi predlog za izboljšanje zaščite delavcev pred **tveganji zaradi izpostavljenosti azbestu pri delu**, pri čemer bomo upoštevali rezultate posvetovanja s socialnimi partnerji. Strinjamo se z Evropskim parlamentom in njegovim nedavno sprejetim poročilom v skladu s členom 225 PDEU, da je vprašanje azbesta zelo zaskrbljujoče.

Finančni sektor ima ključno vlogo pri gospodarskem okrevanju. Med pandemijo se je število digitalnih transakcij povečalo, Komisija pa bo pripravila pobudo o **takojšnjih plačilih**, da bi spodbudila polno izkoriščenost takih plačil v EU.

Poleg tega je zdravstvena kriza ponovno potrdila potrebo po popolnoma razvitih evropskih kapitalskih trgih. Za okrevanje so potrebne ogromne naložbe, ki jih javni denar in tradicionalna bančna posojila sami ne morejo zagotoviti. Komisija bo ukrepala v zvezi s **postopki v primeru insolventnosti** z okrepitevijo konvergence in odpravo neskladij, da bi povečala učinkovitost, olajšala čezmejne naložbe in zmanjšala breme. Zahteve za uvrstitev v trgovanje na borzi bodo poenostavljene, da bodo javni kapitalski trgi privlačnejši za podjetja EU in da se **malim in srednjim podjetjem olajša dostop do kapitala**.

8. oktobra je 136 jurisdikcij po vsem svetu, vključno z vsemi državami članicami EU, članicami skupine G20 in članicami OECD, doseglo **zgodovinski dogovor o globalni davčni reformi**, ki določa najnižjo globalno stopnjo efektivne obdavčitve (steber 2) in prerazporeditev pravic do obdavčitve (steber 1). Komisija je od začetka procesa leta 2016 močno podpirala ta mednarodna prizadevanja. Zdaj si bo prizadevala tudi pokazati vodilno

vlogo EU na področju globalne davčne pravičnosti z zagotovitvijo hitrega in doslednega izvajanja po vsej EU.

2.4. Močnejša Evropa v svetu

Geopolitične spremembe, ki smo jim priča, kažejo, da mora Evropa okrepiti svoj vpliv v hitro spreminjajočem se svetu ter braniti svoje vrednote in interese.

Z našo novo globalno strategijo *Global Gateway*, ki bo tesno usklajena s pobudo *Build Back Better World* (B3W), bomo okrepili prizadevanja Evropske unije za oblikovanje partnerstev za povezljivost, ki spodbujajo digitalno in zeleno zanesljivo povezljivost s partnerji po vsem svetu.

Različne svetovne humanitarne krize so pokazale vrzel med potrebami in razpoložljivimi viri. Druge globalne krize so potrdile, da moramo okrepiti partnerstva z zavezniki, zato bomo predstavili **ново skupno izjavo EU in Nata** ter si prizadevali za pospešitev prizadevanj za resnično **evropsko obrambno unijo**.

Komisija bo pripravila obrambni sveženj, ki bo vključeval **časovni načrt za varnostne in obrambne tehnologije** za spodbujanje raziskav, tehnološkega razvoja in inovacij ter zmanjšanje strateške odvisnosti EU na področju kritičnih tehnologij in vrednostnih verig v varnostnem in obrambnem sektorju.

Naslednje leto bomo predstavili številne nove pobude, pri čemer se bomo osredotočili tudi na izvajanje prejšnjih ukrepov. Predlagali bomo **okrepljeno uredbo o blokiranju**, da bi bolje zaščitili subjekte EU, tako posameznike kot podjetja, in sicer z nadaljnjim odvrčanjem tretjih držav od ekstrateritorialne uporabe sankcij in ukrepanjem proti njej. To bo dodatno okrepilo odpornost in odprto strateško avtonomijo EU.

Nadaljevali bomo globalni energetske prehode ter spodbujali zanesljivost oskrbe, čiste tehnologije in odprte trge. To bo del **nove strategije za mednarodno sodelovanje na področju energije**, v kateri bodo obravnavane nove priložnosti, ki jih prinašata uvedba sistema čiste energije ter spodbujanje energijske učinkovitosti in varnih in trajnostnih tehnologij ob postopnem prehodu z uporabe fosilnih goriv na rešitve na področju zelene energije in spodbujanju pravičnega prehoda.

Agendo za mednarodno upravljanje oceanov iz leta 2016 bomo prenovili s predložitvijo skupnega sporočila o **akcijskem načrtu za mednarodno upravljanje oceanov**, v katerem bomo obravnavali ključne grožnje, kot so onesnaževanje, posledice podnebnih sprememb in izguba biotske raznovrstnosti. To bo jasno sporočilo, da ima EU vodilno vlogo pri izvajanju globalnih zavez, kot so določene v agendi za trajnostni razvoj do leta 2030.

Zalivska regija je ključna partnerica EU. Za utrditev sodelovanja in vzpostavitev okvira za naš politični dialog bomo predstavili skupno sporočilo o **strateškem partnerstvu z Zalivom**.

2.5. Spodbujanje evropskega načina življenja

Mladi morajo imeti možnost oblikovati prihodnost, oni vodijo razpravo v okviru **konference o prihodnosti Evrope**. Naša Unija potrebuje dušo in vizijo, s katerima se lahko povežejo. Uvedli bomo novo pobudo ALMA (*Aim, Learn, Master, Achieve* – Zastavi si cilj, nauči se, obvladaj, dosezi) za pomoč prikrajšanim mladim Evropejcem, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo. Pobuda jim bo pomagala pridobiti poklicne izkušnje v tujini s potrebno socialno podporo. Najpomembnejši cilj je vključiti mlade v izobraževanje, poklicno usposabljanje ali kakovostno zaposlitev.

Da bi se odzvali na nove in stare izzive, obravnavali demografski primanjkljaj in pomanjkanje delovne sile ter izpolnili naše globalne odgovornosti, je ključnega pomena, da se najde skupna evropska podlaga za upravljanje migracij in azila. Nedavni dogodki, vključno z dogodki v Belorusiji in Afganistanu, kažejo, da je nujno treba **hitro doseči dogovor o preostalih zakonodajnih predlogih v okviru novega pakta o migracijah in azilu**. Pakt, ki ga je Komisija predstavila pred enim letom, vsebuje vse potrebne elemente za uravnotežen in human sistem, ki je sprejemljiv za vse države članice. Še naprej bomo sodelovali z Evropskim parlamentom in državami članicami, da bi okrepili zaupanje in vzpostavili trajnostno evropsko politiko upravljanja migracij.

Komisija bo nadaljevala vzpostavljanje prave varnostne unije in bo **redno poročala o napredku na področju varnosti**, tudi o tekočih pogajanjih o ključnih zakonodajnih zadevah, zlasti v zvezi s štirimi strateškimi prednostnimi nalogami: varnostnim okoljem, primernim za prihodnost, obravnavanjem spreminjajočih se groženj, zaščito Evropejcev pred terorizmom in **organiziranim kriminalom** ter trdnim evropskim varnostnim ekosistemom. Nadaljnje delo na področju kibernetске varnosti ostaja eden ključnih gradnikov varnostne unije. Ob tem se nadaljuje delo na področju **boja proti trgovini z ljudmi**, sprejeli pa bomo tudi nove ukrepe za izboljšanje **varne izmenjave ključnih informacij** s tretjimi državami za tiste, ki zagotavljajo varnost na terenu, skupaj s **posodobitvijo pravil o predhodnih informacijah o potnikih**.

Odziv na pandemijo je ponovno pokazal, da znanost in izobraževanje nista neprecenljiva le za spodbujanje našega načina življenja, temveč tudi za ohranjanje našega zdravja. Medtem ko se naše šole in univerze prilagajajo digitalni revoluciji, je kriza razkrila izziv enakosti v izobraževanju, saj je nekatere dijake prizadela bolj kot druge. Zagotoviti želimo prihodnost naslednje generacije evropskih znanstvenikov in akademikov ter ohraniti vodilni svetovni status evropskih univerz, hkrati pa okrepiti njihovo sodelovanje. V ta namen bomo predstavili **strategijo EU za univerze** in predlagali načine za **poglobljeno in trajnostno transnacionalno sodelovanje v visokošolskem izobraževanju**, to pa bo pripravljeno skupaj

s pobudami za izboljšanje digitalnega v šolah in visokošolskem izobraževanju, da se zagotovi skladnost.

Na podlagi izkušenj, pridobljenih med krizo zaradi COVID-19, bomo predstavili novo **evropsko strategijo za oskrbo**, namenjeno tako tistim, ki zagotavljajo oskrbo, kot tistim, ki so je deležni, zajemala pa bo vse od otroškega varstva do dolgotrajne oskrbe. Strategija bo določila okvir za reforme politik, ki bodo usmerjale razvoj trajnostne **dolgotrajne oskrbe**, ki bo zagotavljala boljši in cenovno ugodnejši dostop do kakovostnih storitev za vse. Obravnavala bo tudi predšolsko vzgojo in varstvo, pri čemer bo posebna pozornost namenjena invalidnim otrokom in otrokom iz prikrajšanih skupin. Poleg tega bo pomagala odpraviti razlike v zaposlenosti med spoloma, povečala opolnomočenje žensk in prispevala k enakosti spolov, tudi z **revizijo barcelonskih ciljev**.

Nadaljujemo tudi delo za vzpostavitev močne evropske zdravstvene unije in bomo predlagali **nov okvir za dinamičen farmacevtski sektor EU**, da bi vsem državljanom EU zagotovili dostop do cenovno dostopnih kakovostnih zdravil, spodbujali inovacije in povečali zanesljivost oskrbe. To bo z inovativno digitalizacijo zagotovilo poenostavljeno in učinkovito regulativno okolje ter tako postalo vodilna pobuda za zmanjšanje bremena. Predlagali bomo tudi **revizijo zakonodaje o zdravilih za otroke in redke bolezni**, da bi odpravili pomanjkljivosti in zagotovili, da so inovativna zdravila in zdravljenja takoj na voljo. Obe pobudi sledita farmacevtski strategiji za Evropo in bosta prispevali k odprti strateški avtonomiji v zdravstvenem sektorju ter se opirali na izkušnje, pridobljene med pandemijo, s čimer bi se podprl sistem na področju zdravil, ki bo kos izzivom prihodnosti in bo odporen na krize. Te pobude bo okrepil predlog za vzpostavitev pravega evropskega zdravstvenega podatkovnega prostora z zanesljivim upravljanjem za zagotavljanje varnosti in varstva podatkov. S tem se bodo začele raziskave o prelomnih zdravilih, državljani pa bodo lahko bolje nadzorovali svoje zdravstvene podatke.

S priporočilom o presejalnih pregledih za odkrivanje raka, ki odraža najnovejše razpoložljive znanstvene dokaze, se bodo v okviru evropskega načrta za boj proti raku dodatno okrepili življenjsko pomembni presejalni pregledi in zgodnje odkrivanje raka.

2.6. Nova spodbuda za evropsko demokracijo

S konferenco o prihodnosti Evrope, ki je v polnem teku, so vsi Evropejci pozvani, da izrazijo svoje mnenje o tem, kako oblikovati našo skupno prihodnost. Konferenca je odprta in vključujoča demokratičen dogodek, kakršnega doslej še ni bilo, z večjezično digitalno platformo. Skrbno bomo prisluhnili predstavljenim zamislim in prispevkom ter bomo pripravljene na ukrepanje na podlagi tega, kar bo dogovorjeno na konferenci. Da bi kar najbolje izkoristili to priložnost, uvajamo nova in inovativna orodja za preoblikovanje načina sodelovanja z našimi državljani. To bo pomagalo zagotoviti, da bodo lahko razpravo vodili mladi.

Evropska državljanska pobuda državljanom že omogoča, da pomagajo oblikovati našo Unijo s pozivi Komisiji, naj predlaga nove zakone. Trenutno obstaja enajst takih pobud, ki zbirajo podporo, tri pobude pa naj bi se začele kmalu.

Ohranjanje svobode in pluralnosti medijev je temelj naših demokratičnih sistemov. Sprejeli bomo nadaljnje ukrepe za izboljšanje preglednosti, odgovornosti in neodvisnosti v zvezi z ukrepi, ki vplivajo na svobodo in pluralnost medijev, in sicer s predložitvijo **evropskega akta o svobodi medijev**.

Pravna država je osrednjega pomena za našo identiteto in vrednote, ki jih imamo kot Evropejci. Je tudi predpogoj za učinkovito delovanje EU na podlagi medsebojnega zaupanja. Poročilo o pravni državi za leto 2021 je pokazalo pozitiven razvoj dogodkov v državah članicah, pa tudi primere nazadovanja in nove pomisleke. Komisija bo še naprej delovala kot varuhinja Pogodb in zagotavljala, da se opredelijo in obravnavajo izzivi na področju pravne države, vključno s posebnimi priporočili za države članice v poročilu o pravni državi za leto 2022. Sprejela bo tudi potrebne ukrepe za ohranitev primarnosti prava EU. Prav tako bo uporabila vsa orodja za zagotovitev doslednega in učinkovitega pristopa, tudi za zaščito denarja davkoplačevalcev EU.

Komisija si bo še naprej prizadevala za skupni pravni okvir za učinkovit prenos **kazenskih postopkov** med državami članicami, da bi se okrepil boj proti čezmejnemu kriminalu. Ocenili bomo tudi, kako doseči zblížanje glede pogojev pripora in pridržanja med državami članicami v okviru izboljšanja čezmejnega sodelovanja v kazenskih zadevah.

Komisija si bo še naprej prizadevala, da bi Unija enakosti postala resničnost za vse. Vsi državljani bi se morali počutiti varne in biti brez strahu pred diskriminacijo ali nasiljem zaradi spolne usmerjenosti, spolne identitete, spolnega izraza, spolnih karakteristik, rasne ali etnične pripadnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti ali starosti. **Organi za enakost** imajo ključno vlogo pri zagotavljanju teh pravic, zato bomo predlagali ukrepe za okrepitev njihove vloge in neodvisnosti. Predlagali bomo ukrepe za izboljšanje **priznavanja starševstva** med državami članicami in okrepitev pravosodnega sodelovanja na področju **zaščite ranljivih odraslih oseb** v čezmejnih zadevah. Ukrepe, ki jih bomo predlagali za preprečevanje **nasilja nad ženskami** in boj proti njemu, bo naslednje leto dopolnila pobuda za podporo državam članicam pri izboljšanju preprečevanja in sprejemanju podpornih ukrepov za boj proti **škodljivim praksam, ki prizadenejo ženske in deklice**.

Prizadevali si bomo za napredek pri oblikovanju novega medinstitucionalnega **organa EU za etiko**, tudi z nadaljnjim tesnim sodelovanjem z drugimi institucijami, da bi našli potrebno skupno stališče glede obsega, vloge in pristojnosti prihodnjega organa. Pri tem je treba spoštovati posebnosti vsake institucije ter njihove različne institucionalne in demokratične odgovornosti in obveznosti, ki izhajajo iz Pogodb. Samoiniciativno poročilo Evropskega parlamenta je pomemben prispevek k tekoči razpravi.

Komisija bo predložila tudi pobudo o **begu možganov in blaženju izzivov, povezanih z upadanjem števila prebivalstva**, ki bo preučila različne dejavnike, dolgoročne posledice in možne rešitve za zaustavitev ali celo obrnitev bega možganov.

3. Boljše pravno urejanje ter izvajanje in izvrševanje prava EU

3.1. Boljše pravno urejanje

Agenda za boljše pravno urejanje zagotavlja, da se politične odločitve sprejemajo na podlagi najboljših razpoložljivih dokazov, ob upoštevanju učinka, ki ga bodo imele na terenu, ter stališč ljudi in podjetij, ki bodo verjetno prizadeti. Ta pristop pomaga zagotavljati, da je regulacija ciljno usmerjena, enostavna za izpolnjevanje in ne predstavlja dodatnih nepotrebnih regulativnih bremen. V sporočilu z naslovom **Boljše pravno urejanje: združujemo moči za pripravo boljše zakonodaje** iz leta 2021 so določeni ključni načini za izboljšanje kakovosti zakonodaje in doseganje njenih čim večjih koristi.

Da bi se zmanjšalo breme, povezano z doseganjem ciljev politik EU, bo Komisija pri tem delovnem programu v celoti uporabila **pristop „za enega sprejetega se eden odpravi“**. To bo zagotovilo, da si bomo pri uvajanju novih bremen sistematično in proaktivno prizadevali zmanjšati bremena, ki jih nalaga obstoječa zakonodaja. Pričakovani stroški usklajevanja z zakonodajo EU bodo količinsko opredeljeni bolj pregledno, kjer bo to izvedljivo in sorazmerno, ter sistematično predstavljeni v ocenah učinka. Upravni stroški bodo izravnani z zmanjšanimi drugje. V največji možni meri bodo sprejeti drugi ukrepi za nadomestilo stroškov prilagoditve. Pristop „za enega sprejetega se eden odpravi“ bo dopolnjeval **program ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT)**, v okviru katerega se sistematično opredeljujejo in odpravljajo birokracija in nepotrebni stroški.

Boljše pravno urejanje je temeljnega pomena tudi pri podpiranju trajnostnosti in digitalne preobrazbe. Pri vrednotenjih, ocenah učinka in posvetovanjih bodo bolj prepoznavne zelene in digitalne ambicije Komisije ter njihova socialna in pravična razsežnost, pa tudi **osredotočenost na cilje trajnostnega razvoja ter načelo, da se ne škoduje bistveno, in načelo o privzeto digitalni ureditvi**. Enakost za vse, vključno z enakostjo spolov, in zunanje posledice notranjih politik se bodo upoštevale v vseh fazah oblikovanja politik. **Ocene teritorialnega učinka in preverjanje učinkov ukrepov na podeželje** bodo okrepljeni, da bi se bolje upoštevale potrebe in posebnosti različnih območij EU. Posebna pozornost bo namenjena vplivu na mlado generacijo. Vključitev predvidevanja v oblikovanje politik bo okrepila tudi preverjanje učinkov naših predpisov v prihodnosti.

3.2. Izvajanje in izvrševanje prava Unije

Sprejetje ambiciozne in inovativne zakonodaje ni konec zgodbe: pravilno izvajanje je bistveno za zaščito pravic državljanov in podjetij v Uniji. **Komisija bo še naprej podpirala države članice in z njimi sodelovala, da bi zagotovila hitro in polno izvajanje novih in obstoječih pravil EU**, ter bo po potrebi brez oklevanja zaščitila pravo EU s postopkom za ugotavljanje kršitev. Doseganje tega je predpogoj za doseganje naših ciljev politik na

področjih, kot so pravilno delovanje enotnega trga, spodbujanje Evrope na poti v digitalno dobo, uresničevanje evropskega zelenega dogovora in izvajanje evropskega stebra socialnih pravic. Postopki za ugotavljanje kršitev so tudi bistveni del nabora orodij, ki ga ima Komisija na voljo za obrambo temeljnih pravic in vrednot, na katerih temelji Unija.

4. Zaključek

V preteklem letu in pol so se naša Unija in njeni državljani izkazali za močne, vzdržljive in enotne v soočanju z edinstvenim naborom izzivov. Za današnji svet so še vedno značilni negotovost, razdiralni dogodki in naraščajoče geopolitične napetosti, skupaj s podnebnimi spremembami in naravovarstveno krizo. Vendar lahko z izkoriščanjem priložnosti, ki jih ponujajo ti izzivi, in na podlagi temeljev, ki smo jih postavili, uresničimo družbeno preobrazbo, ki jo potrebuje Evropa in si jo zaslužijo njeni državljani.

Ta delovni program določa ciljno usmerjene ukrepe za nadaljnje uresničevanje ambicij, ki jih je Komisija določila na začetku svojega mandata, in za nadaljnje usmerjanje Unije k trajnostnemu okrevanju. V njem so navedeni tudi ključni zakonodajni predlogi, ki bi morali imeti prednost v zakonodajnem postopku, da se zagotovi hitro izvajanje na terenu. Seznam bo podlaga za naš dialog z Evropskim parlamentom in Svetom, da bi se do konca leta dogovorili o skupni izjavi o zakonodajnih prednostnih nalogah v skladu z Medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje³.

Pokazali smo, da se lahko s skupnimi močmi bolje spopademo z našimi generacijskimi izzivi ter zaščitimo življenje in možnosti preživljanja.

Ta enotnost je zdaj potrebna bolj kot kadar koli prej, vendar ne bi smela škodovati našim ambicijam. Če želimo ostati na dobri poti, da zgradimo odporno Unijo za uspešno prihodnost, bomo potrebovali oboje.

³UL L 123, 12.5.2016, str. 1.